

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De ordine & ritu celebrandi secu[n]du[m] consuetudine[m] Ro. Eccl. & de
p[ræ]paratione, & sacrame[n]tali confessione, & orationibus dicendis ante
missam. c. 24

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Modus & ordo celebrandi

excepta missa Rogationum. Si dicenda sit missa Votiva, requiriatur post Commune Sanctorum suo loco. Si plures Orationes dicendae sint requiratur post Missas Votivas, suo loco de singulis rebus singule. Si pro Defunctis dicenda sit Missa, habetur post missas Votivas, cum collectis diuersis, circa finem Annalis. Ordinarium totius misse, cum Prefationibus, Lamentis alijs dicendis, habet suo loco, cu[m] p[ro]prio missarum de Ite.

Ordino seruandus per sacerdos; in celebratione Missæ, tam solennis & cum ministris, quam priuata secundum ritum sancte Romane ecclesie; & dici debet ex libro aperte non tamen nimis festinanter: & fieri omissa: ut iacent: nihil omisso, aditio, aut in eis mutato, vel de ipsis minuto. Et Ordinem huiusmodi observant etiam summi Pontifices, d[omi]ni Cardinales, Patriarches, Archiepiscopi, episcopi, quando non celebrant pontificaliter, sed in priuato. Cum autem

In pontificalibus celebrant, obseruant ceremonias in Pontificali, & Ceremoniali positas. ¶ De confessione sacramentali ante missam premittenda, & orationibus preparatoriis. L. 24.

Sacerdos missaz celebratur, si in peccato mortali e[st]itu[t] se cognoverit, ante confessionem sacrilegum, dicat orationem. **S**uscipe confessionem meaz piissime, ac clementissime Domine Iesu Christe, unica spes salutis anime meae: & da mihi obsecro contritionem cordis, & lachrymas oculis meis; ut defleam diebus ac noctibus omnes negligentias meas, cum humilitate & puritate cordis. Appropinquet oratio mea in conspectu tuo domine. Si iratus fueris contra me, quem adiutorem queram? Quis miserebitur iniquitatibus meis? Adiumento domine, qui Chananeam & publicanum vocasti ad penitentiam, & Petrum lachrymantem suscepisti: domine deus meus suscipe preces meas salvator humilis Iesu bone, qui te crucis mortidestis, ut peccatores salvares, respice me miserum inuocantem bonum.

Oratio sancti Ambrosij.

73

nomen tuum: et noli sic attendere malum meum, ut obliuiscaris bonum tuum. Et si communis unde me damnare potes: tu non amisisti unde salvare me soles. Parce ergo mihi: qui es salvator meus: et miserere peccatrii animae meae. Solue vincula eius: sana vulnera eius. Domine Iesu te desidero: te queror: te volo: ostende mihi faciem tuam, et salvus ero. Mitte igitur pessime domine, meum purissimum et immaculatum semper virginis Mariae, lucem tuam et veritatem tuam in animam meam que oculis defectus meos in veritate mihi ostendas, quos spectari me oportet: atque iuvet et doceat ipsos plene et cum debita confritione explicare. Qui vivis tecum.

potest habere genuflexus, capite dico optato. Hinc etiam eide coadiuto capite in convenienti loco sedenti, oia per sua et ab eodem absolu-

tione, et penitentia salutares pro commissis criminibus recipiat.

Conficiatur uita per confessorem impedita, dicat sequentem orationem.

Sicut tibi domine obsecro meritum sanctissimum misericordie tuae semper virginis Mariae gratia et accepta ista confessio mea: et quicquid mihi defuit nunc, et alias de sufficientia contritionis,

et de puritate et integritate confessionis, suppleat pietas et misericordia tua: que dignetur me habere plenus et perfectius ab-

solutum in celo: Domini uerbi et regnas per omnia seculorum. Amen.

Dumne si voluerit, poterit pro deuotione orationem sequen-

tem ante altare, vel alio coramienti loco genuflexus vicere.

Oratio sancti Ambrosij episcopi.

Summe sacerdos et vere pontifex, quod te obtulisti Deo patri hostias viuas, et puras, et immaculatas in ara crucis pro nobis misericordis peccatoribus; quicquid de disti nobis carnem tuam ad manducandum, et sanguinem tuum ad bibendum: et possuisti mysterium illud in virtute spissi sancti, dices. Hec quotiescumque feceritis, in mei memoria facietis, rogo te per sanguinem tuum preciosum, magnum salutis nostre precium: rogo te per hanc miram et inenarrabilem charitatem, qua nos miseros et indignos sic amare dignatus es, ut lauares nos a peccatis nostris in sanguine tuo: doce me indignum seruimus tuum: quecumque inter cetera dona tua etiam ad officium sacerdotiale voca redigantur nullis meis meritis, sed sola misericordia tua dignatione: doce me queso per spissam sanctam clavam, tamen tractare in mysteriis ea reverentia et honore, ea deuotione et timore, quibus

I oportet

Oratio sancti Ambrosij episcopi

oportet et decet. Fac me (quod) per team tuam semper illud de tanto mysterio credere et intelligere, sentire, et firmiter tenere, dicere et cogitare quod tibi placet, et expedit ait meus. Intret spiritus tuus bonus in cor meum, quoniam non ibi sine sonor: et sine strepitu verborum loquatur veritatem tangere mysteriorum: Profonda sunt quippe nimis: et sacro facta velamine. Propter magnam clementiam tuam concedo mihi misericordia solennia puro corde et iusta mente celebrare. Libera cor meum ab immundis et nefandis, vanis, et novis cogitationibus. Domini me (quod) beatorum angelorum pia et fida tutela, atque fortissima custodia: ut hostes omnes honorum confusi descendant per virtutem tanti mysterij: et per manum sancti angeli tui, repellere a me et a cunctis servis tuis spurcissimum et nefandissimum spiritum inanis glorie, iracundie, fornicationis, suberbie, inuidie, avaricie, blasphemie, et immundicie, dubietatis, et diffidetie, et tamen sacrificium cum omni puritate valeam tibi offerre. Eos fundant qui me persequuntur. Percant illi, qui perdere cuncta bona felicitate. Rex virtutum, deus amator castitatis et integratatis, celesti rore benedictionis tuae extingue in corpore meo totum somnium ardoris libidinis: ut maneat in me tenor totius castitatis et integratatis ait et corporis. Mortifica in membris meis carnis simulos, omnesque libidinolas connotiones: et da mihi veram et perpetuam castitatis sanctimoniam cum ceteris donis tuis, quem tibi placent in veritate: ut sacrificium laudis tuae casto corpore, et iusto corde tibi valeam offerre. Quanta enim cordis contritione et lachrymarum fonte: quanta reverentia, timore, et tremore: quanta cordis castitate, et ait puritate, illud dominum et celeste sacrificium est celebrandum domine, ubi caro tua in veritate sumitur, et sanguis tuus in veritate bibitur: ubi una summis iunguntur: ubi ad te scoriū amabiliter. Quis digne hoc celebrare potest, nisi tu omnipotens dominus offereris dignum? Scio vere domine, et scio, ac id ipsum bonitati tue considero: quod si dignus accedere ad tunc mysteria, propter numerum meum, et infinitas negligencias meas. Sed scio veraciter, credo ex toto corde: et ore confiteor: quia tu me potes dignum facere: et solus potes facere mundum de immundo conceptum seminas: et de peccatis iustos factos et sanctos. Per hanc oportentiam tuam te rogo: concede mihi peccatori hoc celeste sacrificium celebrare eum ut mox

Ante missam dicenda.

74

more et tremore, cum cordis puritate et lachrymarum fonte, cum
spiritu letitiae et gaudio celesti. Sentiat mens mea domine dulcedeni-
men beatissime pretie tue, et excubias sanctorum angelorum tuorum in
circitu meo. Ego enim memor venerandi passionis tue accepto
ad altare tuum, licet peccator; ut offerat tibi de donis tuis sa-
crificium, quod tu instituisti, et offerri tue maiestati precepisti in commemora-
tionem tuam pro nostra salute. Suscipe ergo illud quod sum
me pastor pro ecclesia tua sancta, pro populo tuo, quem acquisi-
sti sanguine tuo. Et quoniam me preconem inter te et cuncte populi tuum
medium esse voluisti, licet in me bonis operis testimonium non agno-
scas, officium saltus dispensationis mibi creditur non recuses; ne per me
indignum famulum tuum eorum salutis pereat proximus, per quibus victimum
factus, dignatus es esse redemptio salutaris. Profero ergo domine,
si digneris propitius intueri, tribulationes plebi, pericula popu-
lorum, captiuorum gemitus, miseras orphano, necessitates peregrinorum,
inopia debilitum: desperationes languientium, defectus senium, sus-
piria iuvenum, vota virginum et lamenter viduarum, tu enim miseris
omnibus dñe: et nihil odisti eorum, quod fecisti. Memorare dñe quod sit nostra
substantia: quod tu per nos es: tu deus non es: nec irascaris: neque multitudo
viscerum tuorum misericordie tue super nos contineas. Non in
infectionibus posternis precies ante faciem tuam, sed in misera-
tionibus tuis multis. Auster a nobis iniquitates nostras, et ignem seti
spiritus in nobis clementer accende. Auster a nobis cor lapidatum de car-
ne nostra: et da nobis cor carneum: quod te timeat, te amet, te diligat, te
delectet, te prouocat, te sequatur. Oramus domine clemenciam tuam: ut se-
reno vultu familiam tuam sacrae tui nominis officia pistolatae aspicere di-
gnaris: et ut nullius sit irritus votum, nullius vacua postulatio, tu
nobis precies suggerere, quas ipse audire propitius, et erandire de-
leceris. Rogamus te etiam per secreta pro aliabus ovi fidelium de-
fensorum: ut sit illis salus eterna, perpetua sanitas, gaudium et refri-
gerium sempiternum. Hoc magnum puritatis sacramentum Deus natus sit
illis hodie magnum et plenum quietum de te pane viuo: quod celo de-
scendisti: et das vitam mundo: de carne tua sancta et benedicta: agni vero
gottolis precium: quod de sancto et glorioso vetero beato Virginis Maria
est assumpta, et de spiritu sancto concepta: de illo precioso sanguine tuo:
quietatis fonte per lanceam militis et tuosctissimo latere felici-
teremanuit: ut inde sanati, refrigerati, refecti, et solati, exultet

in laude

Oratio sancti Ambrosii

In laude et gloria tua. Peto clementiam tuam plissime redemptor: ut descendat super hunc panem et calicem istum plenitudo divinitatis tue. Descendat etiam dominus illa sancti spiritus tui inuisibilis forma, et incepit prehensibilis maiestas: sicut quondam in hostiis patrum descendebat: quod et oblationes vestras corpus, et sanguinem tuum efficiat, et me indignum sacerdotem tuum doceat tamen tractare mysterium cum cordis puritate, et lachrimarum fonte: cum reverentia et tremore, ita ut placide et benigne suscipias sacrificium laudis de manibus meis: ad salutem omnium vestrum in vinoque spiritu defunctorum. Rogo te dominus ut ipsius sacro sanctum mysterium corporis et sanguinis tui preciosissimum: quo quotidie in ecclesia tua sancta passimur et potamur, abluimur et sanitificamur, atque virtus tua summa divinitatis participes efficiamur: ut mihi concedas virtutes tuas sanctas, quibus repletus, bona conscientia ad altare tuum accedam ita, ut haec sancta celestia esfaciant mihi salutem et vitam. Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto: Panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundo vita: qui manducat me vivet propter me: ipse manet in me: et ego in eo: Ego sum panis viuis, qui de celo descendit: si quis manducaverit ex hoc pane, viviet in eternum. Panis dulcissime sana palatum cordis mei: ut sentia suavitatem amoris tui. Sana me dominus ab omni languore, ut nullatenus propter te sentia dulcedinem: nullatenus propter te quamquam amorem: nullatenus propter te arquebus pulchritudinem. Panis candidissimum, hinc oculi delectamentum, et oculi sapores suavitatis: quoniam de te semper reficiuntur: et in te nunquam deficit comedat te cor meum, et dulcedine saporis tui repleant viscera aie me. Manducat te angelus pleno ore: manducet te peregrinus homo pro modulo suo: ne deficere possit in via, tali recreatur viatico. Panis sancte, panis viuis, panis pulcherrime: panis mundus, qui descendisti de celo: et das vitam mundo. Veni in cor meum et munda me ab omni ingnamento carnis et spiritus. Intra in animam meam: sana et sanctifica me interiorum et exteriorum. Esto tutanus et perpetua salus et protectio corporis et aie me. Scipelle a me insidiae mibi hostes: recedant percula potentia pretiosa tua: ut tua protectione fortis et intus munitus, recto tramite ad regnum tuum perveni: ubi non mysterijs, sicut in hoc tempore agitur, sed facie ad faciem te videam. Amen.

C De preparatione Sacerdotis celebratur. Cap. 2.
S Acerdos celebratur usus seruatis ihsus que superius dicta sunt, quo ad priuam Confessionem, et horas canonicas. Ad statutino